

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Budějovický měšťanský pivovar, a. s.**, se sídlem Lidická 458/51, České Budějovice, zast. Mgr. Danielem Kuklou, advokátem se sídlem Husova 5, České Budějovice, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Budějovický Budvar, n. p.**, se sídlem K. Světlé 512/4, České Budějovice, zast. Mgr. Lukášem Lorencem, advokátem se sídlem Národní 32, Praha 1, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 7. 10. 2010, č. j. O-442448/65164/2008/ÚPV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2014, č. j. 8 A 280/2010 - 101,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem zamítl Městský soud v Praze žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 7. 10. 2010, č. j. O-442448/65164/2008/ÚPV, kterým byl zamítnut rozklad stěžovatele a bylo potvrzeno napadené rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 7. 10. 2008, č. j. 52567/2007. Tímto rozhodnutím bylo vysloveno, že se námitkám společnosti Budějovický Budvar, n. p. („osoba zúčastněná na řízení“), proti zápisu zveřejněného označení „Budweis Bohemia 1795 Original Czech Lager Budweiser Bier“ do rejstříku ochranných známek vyhovuje v celém rozsahu a přihláška ochranné známky zn. sp. O-442448, podaná stěžovatelem, se zamítá.

Námitkám bylo vyhověno na základě § 7 odst. 1 písm. a), b) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách). Žalovaný totiž shledal podobnost napadeného označení s ochrannou známkou osoby zúčastněné na řízení a poukázal na shodnost přihlašovaných výrobků a výrobků namítaných s tím, že byla konstatována pravděpodobnost záměny. Zároveň bylo napadené označení shledáno podobným s prioritně starší namítanou ochrannou známkou s dobrým jménem a jeho užívání by nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména této ochranné známky nebo jim bylo na újmu.

Předseda žalovaného ve svém obsáhlém rozhodnutí o rozkladu potvrdil závěry učiněné ve shora citovaném rozhodnutí. Uvedl, že výraz „Budweiser Bier“, který měl být součástí ochranné známky, je podobný s jinými dříve zapsanými ochrannými známkami zapsanými do stejné třídy výrobků (piva), z nichž některé známky byly prohlášeny dokonce za proslulé. Byla konstatována vysoká rozlišovací způsobilost výrazu „Budweiser“, který je slovní ochrannou známkou a součástí několika kombinovaných i slovních ochranných známek, které byly postupně zapsány v rozmezí let 1934-1994. Tyto ochranné známky jsou dlouhodobě užívány na výrobcích produkováných osobou zúčastněnou na řízení. Předseda žalovaného dodal, že výraz „Budějovické pivo“ je zapsán jako chráněné zeměpisné označení; tato ochrana se ovšem vztahuje jen na zapsanou jazykovou verzi (tj. českou). Stěžovatel proto není oprávněným uživatelem výrazu „Budweiser Bier“, neboť ten není zapsaným zeměpisným označením.

Městský soud se v odůvodnění rozsudku ztotožnil se shora shrnutými závěry správních rozhodnutí. Poukázal přitom též obsáhle na judikaturu unijní i vnitrostátní.

Proti tomuto rozsudku brojí stěžovatel kasační stížností, která dle svého obsahu odkazuje na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky městským soudem a brojí i proti nepřezkoumatelnosti rozhodnutí městského soudu.

Stěžovatel prohlašuje, že je společností založenou v Českých Budějovicích, která je registrovaným uživatelem českého označení původu č. 53 „Budějovické pivo/Budweiser Bier“. Tato skutečnost opravňuje stěžovatele k tomu, aby toto označení bylo malým písmem obsaženo v předmětné ochranné známce. Pokud jde o chráněné zeměpisné označení, městský soud nesprávně cituje nařízení Komise č. 1250/2013, kterým byla schválena změna specifikace PGI „Českobudějovické pivo“. Není sporu, že jediným registrovaným uživatelem tohoto označení je osoba zúčastněná na řízení. Zde však jde o jiné označení, a sice „Budějovické pivo/Budweiser Bier“. Jeho registrovaným držitelem označení původu je vedle osoby zúčastněné na řízení i stěžovatel. Tyto skutečnosti vůbec městský soud nevzal v potaz, a tak zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

Stěžovatel nesouhlasí ani s argumentací městského soudu prostřednictvím rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4661/2007, z něhož plyne, že uvedení údaje, který je zapsaným označením původu výrobku, na etiketě piva a dalších předmětech jako názvu či

pokračování

značky piva, je nekalosoutěžním jednáním. Městský soud zde nevzal v úvahu argumentaci stěžovatele, že označení původu není v napadeném označení užito jako označení výrobku, ale pouze jako identifikátor původu zboží. Zde je naopak třeba poukázat na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 3. 2002, č. j. 3 Cmo 21/2002-130, z něhož plyne, že označení „Budweiser Bürgerbräu“ smí stěžovatel užívat jako označení původu výrobku. To je třeba dle stěžovatele analogicky vztáhnout i na označení „Budweiser Bier“. Právě proto by měla být zapsána navrhovaná ochranná známka, kde je dominantní nápis „1795“ a jen malým písmem je uvedeno „Budweiser Bier“ – právě jen jako označení původu, nikoliv výrobku. Číslice 1795 je spojena se stěžovatelem a je součástí samostatné komunitární ochranné známky.

Nelze souhlasit s městským soudem ani v tom, že průměrný spotřebitel si bude pivo označené navrhovanou ochrannou známkou objednávat jako „jeden Budvar“, nikoliv jako „jednou 1795“. Součástí navrhované ochranné známky totiž výraz „Budvar“ vůbec není.

Historicky patřilo označení „Budweiser Bier“ stěžovateli, který byl založen již roku 1795. Druhý budějovický pivovar byl založen až o více než sto let později. Po znárodnění obou pivovarů byly ochranné známky s výrazem „Budweiser“ převedeny pouze na osobu zúčastněnou na řízení. Toto násilné přerušení tradice však nemůže stěžovateli upřít jeho historické právo na užívání označení původu „Budweiser“ v České republice.

Stěžovatel poukazuje také na rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 7. 1. 2004, sp. zn. C-100/02, ve věci KERRY SPRING. Soud uvedl, že v případech, kdy existuje pravděpodobnost záměny, z hlediska fonetického, mezi slovní ochrannou známkou zapsanou na území jednoho členského státu a v obchodě užívaným údajem o zeměpisném původu výrobku pocházejícím z jiného členského státu, může vlastník ochranné známky zakázat užívání údaje o zeměpisném původu pouze tehdy, pokud jeho užívání není v souladu s poctivými zvyklostmi v průmyslu nebo v obchodě.

Nelze naopak vyjít z městským soudem uvedeného rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. C-234/06, ve věci Il Ponte Fonaziaria Spa v. OHIM, které se vztahuje ke konceptu známkové řady. Soudní dvůr jasně určil, že pokud má argument o známkové řadě být úspěšně uplatněn, je požadován průkaz užívání známkové řady se společným jmenovatelem, a spolehnutí se pouze na existující registrace (a ne na jejich užívání) není dostatečné. Osoba zúčastněná na řízení nedokázala, že vlastní známkovou řadu, která by byla vnímána spotřebiteli prostřednictvím užívání různých ochranných známek, ani neprokázala, že by předmětná ochranná známka, která má jinou strukturu než namítané ochranné známky, patřila do struktury známkové řady, a byla by tak běžnými spotřebiteli asociována jako součást známkové řady. Je proto v rozporu s citovanou judikaturou, pokud městský soud uzavřel, že námitky byly nesporně „podány majitelem celé řady starších ochranných známek“.

Stěžovatel závěrem upozorňuje, že průměrný spotřebitel piva v České republice je dobře informován a pečlivě rozlišuje mezi produkcí pivovarů, včetně stěžovatele a osoby zúčastněné na řízení. K informovanosti spotřebitelů ostatně přispívají i četné medializované právní spory.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odmítá názor stěžovatele, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný. Městský soud se vypořádal se všemi žalobními body. Tvzení, že stěžovatel nepoužívá označení původu k označení výrobku, což je nadto pojmově nesprávné, neposoudil městský soud jenom proto, že to nebylo v žalobě namítáno.

Dále žalovaný uvádí, že v minulosti byl výraz „Budějovické pivo/Budweiser Bier, Budweiser Beer, Biere de Budweis“ zapsán v různých jazykových mutacích, což dřívější úprava umožňovala. Tato možnost je nyní [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012] vyloučena. Důvodem, proč „Budějovické pivo“ stále figuruje jako označení původu v národní databázi označení původu a zeměpisných označení, je zachování mezinárodní ochrany tomuto označení odvíjející se od národního zápisu podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu. Každá změna týkající se označení původu na národní úrovni totiž otevírá možnost pro členské země prohlásit, že příslušnému označení původu nemohou zajistit ochranu v dotyčné zemi. V současnosti se tedy v rámci EU nelze dovolávat starší ochrany příslušného označení („Budějovické pivo“) na národní úrovni. Zápis v národním rejstříku má význam výhradně pro zachování stávajícího rozsahu mezinárodní ochrany tohoto označení původu ve vztahu k třetím zemím, tj. zemím mimo EU, které jsou členskými zeměmi Lisabonské dohody.

Pokud jde o překlad chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení, poukazuje žalovaný na stanovisko č. 2010-01 Evropské komise, podle něhož se komunitární ochrana vztahuje pouze na zapsanou jazykovou verzi příslušného chráněného označení. Výraz „Budějovické pivo“ tak je chráněn toliko v českém jazyce.

Závěrem žalovaný poukazuje na rozpornost tvrzení stěžovatele, který zprvu uváděl, že výraz „Budweiser“ užívá výhradně jako kvalifikované chráněné označení, nikoliv jako prostý identifikátor původu zboží. V kasační stížnosti však uvádí pravý opak.

Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření k podané kasační stížnosti namítá, že součástí přihlášené etikety je i znak PGI, který odkazuje na registraci zeměpisného označení dle komunitárního práva. Výraz „Budweiser Bier“ není součástí zeměpisného označení, ale označením výrobku.

K historickým souvislostem uvádí osoba zúčastněná na řízení, že rok 1795 není rokem založení Budějovického měšťanského pivovaru v Českých Budějovicích a stěžovatel ani není právním nástupcem tohoto pivovaru, nýbrž je společností vzniklou privatizací v roce 1992.

Osoba zúčastněná na řízení tvrdí, že slovní prvek „Budweiser“ má pro ni velkou rozlišovací způsobilost a je společným prvkem známkové řady. Dlouhodobým užíváním a investicemi do reklam se pro osobu zúčastněnou na řízení stal tento prvek u spotřebitelů příznačným. Tento prvek je sice vyveden menším písmem než dominantní číslice 1795,

pokračování

přesto jde o prvek pro spotřebitele nejsnáze zapamatovatelný a vyslovitelný. Zde poukazuje osoba zúčastněná na řízení na rozhodnutí Evropského soudního dvora sp. zn. C-342/97 ve věci Lloyd Schuhfabrik Meyer v. Klijsen Handel BV. Dle tohoto rozhodnutí je nutno posoudit také míru pozornosti průměrného spotřebitele, který má málokdy možnost přímého porovnání dvou ochranných známek, ale musí se spolehnout jen na jejich nedokonalý obraz, který mu zůstal v paměti poté, co označení někde zahlédl. Známky osoby zúčastněné na řízení mají navíc dobré jméno, takže požívají vyšších standardů ochrany.

Osoba zúčastněná na řízení proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvodnost kasační stížnosti pak soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Při zkoumání přípustnosti kasační stížnosti se zdejší soud zabýval i tím, zda jsou dodrženy podmínky plynoucí z § 104 odst. 4 s. ř. s., dle něhož mj. platí, že kasační stížnost není přípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Smyslem citovaného ustanovení je to, aby věc měl nejprve možnost posoudit a právně hodnotit krajský (městský) soud. Teprve následně má být – v případě kasační stížnosti – dána možnost Nejvyššímu správnímu soudu, aby přezkoumal závěr krajským (městským) soudem učiněný. Přípustnost kasační stížnosti zkoumá soud z úřední povinnosti. Zdejší soud přitom nedospěl k závěru, že by kasační stížnost byla nepřípustná. Nelze se ztotožnit ani s názorem žalovaného, který ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v žalobě nebylo uvedeno nic ohledně toho, že sporné sousloví „Budweiser Bier“ mělo představovat jen označení původu, nikoliv označení výrobku. Zde je třeba upozornit na str. 4 žaloby, na níž se objevuje poukaz na rozhodnutí vrchního soudu a též tvrzení o tom, že předmětný slovní prvek představuje označení původu.

Následně se zdejší soud zabýval tím, zda napadený rozsudek netrpí nepřezkoumatelností. Teprve poté, dospěje-li kasační soud k závěru, že napadené rozhodnutí přezkoumatelné je, může se zpravidla zabývat dalšími stížnostními námitkami (viz například rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publ. pod č. 617/2005 Sb. NSS). Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje například takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána tehdy, pokud by spis obsahoval protichůdná sdělení a z rozhodnutí by nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. například rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005 - 298, publ. pod č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001 - 47, publ. pod č. 386/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002 - 25, publ. pod č. 81/2004 Sb. NSS).

I zde jde o vadu, kterou soud zkoumá *ex offio* (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Soud přitom dospěl k závěru, že napadený rozsudek touto vadou netrpí. Ve vztahu k námitce nepřezkoumatelnosti, která se objevuje v kasační stížnosti, je třeba uvést, že stěžovatel zaměňuje nepřezkoumatelnost se situací, kdy se soud přikloní k argumentaci jedné strany, která dle názoru soudu převáží nad argumenty protistrany. Městský soud konstatoval, že ochranu prostřednictvím institutu chráněného zeměpisného označení nelze zaměňovat s ochranou prostřednictvím institutu ochranné známky. Proto nepřihlédl k žalobní argumentaci stěžovatele, což však ještě neznamená, že by tuto argumentaci ignoroval. Ostatně to, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, podporuje i sama skutečnost, že s jeho závěry v kasační stížnosti stěžovatel obsáhle polemizuje po věcné stránce.

Označení, které stěžovatel navrhoval zapsat do rejstříku, nebylo zapsáno – na základě námitek osoby zúčastněné na řízení – z důvodů uvedených v § 7 odst. 1 písm. a), b) zákona o ochranných známkách.

Podle § 7 odst. 1 písm. a) se označení nezapiše na základě námitek podaných vlastníkem starší ochranné známky, pokud z důvodu shodnosti či podobnosti se starší ochrannou známkou a shodnosti nebo podobnosti výrobků či služeb, na něž se přihlašované označení a ochranná známka vztahují, existuje pravděpodobnost záměny na straně veřejnosti; za pravděpodobnost záměny se považuje i pravděpodobnost asociace se starší ochrannou známkou.

Podle § 7 odst. 1 písm. b) se označení nezapiše na základě námitek podaných vlastníkem starší ochranné známky, která je shodná s přihlašovaným označením nebo mu je podobná, pokud má být takové označení zapsáno pro výrobky nebo služby, které sice nejsou podobné těm, pro které je starší ochranná známka zapsána, avšak jde o starší ochrannou známkou, která má v České republice dobré jméno, a užívání přihlašovaného označení by nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména starší ochranné známky nebo jim bylo na újmu.

Ve věci mělo jít o kombinovanou ochrannou známkou (vyhotovenou jako pivní etiketa či tácek), v jejímž středu je velkými číslicemi vyveden letopočet 1795, pod ním menším, ale výrazným písmem výraz „Budweiser Bier“. Výraz „Budweiser“ má jako slovní ochrannou známkou zapsanu osoba zúčastněná na řízení. Rovněž má zaregistrovanu slovní ochrannou známkou „Budweiser Bier Budbräu“ a několik kombinovaných ochranných známek s nápisy „Budweiser Beer“ či „Budweiser Budvar“.

Rozhodující přitom je, že vlastníkem uvedených ochranných známek je osoba zúčastněná na řízení. Historický vývoj zde relevantní není, stěžejní je současný stav. „Historické právo na užívání označení“, o němž hovoří stěžovatel, není jako veřejné subjektivní právo v žádném právním předpisu zakotveno.

Jazyková shodnost a podobnost namítaných ochranných známek s navrhovaným kombinovaným označením je zcela zřejmá. Zřejmé je i to, že namítané ochranné známky jsou zapsány pro stejné výrobky, jako mělo být zapsáno napadené označení (tj. piva).

Z hlediska dikce citovaného § 7 odst. 1 písm. a) zákona o ochranných známkách tak zbývá posoudit, zda „existuje pravděpodobnost záměny“. Jak uvedl Nejvyšší správní

pokračování

soud ve svém rozhodnutí ze dne 13. 2. 2014, č. j. 9 As 49/2013 - 44, při posuzování zaměnitelnosti nabízeného zboží se zbožím, resp. označením, které je chráněno zapsanou ochrannou známkou, je třeba hodnotit celkový zejména vizuální dojem nabízeného zboží, povědomí spotřebitelů o ochranné známce na trhu, asociaci, která může mezi užívaným označením a ochrannou známkou vzniknout, a to vše z pohledu průměrného spotřebitele zařazeného do správné cílové skupiny.

Posouzení zaměnitelnosti bylo primárně úkolem správních orgánů během správního řízení. Žalovaný konstatoval, že výraz „Budweiser Bier“ je v rámci navrhovaného označení stěžejní. Většími písmeny je sice vyveden letopočet „1795“, ale ten není zásadní z hlediska toho, že by byl nositelem významu pro spotřebitele. Průměrný spotřebitel piva v České republice je zvyklý objednávat pivo nikoliv letopočtem, ale značkou či názvem pivovaru či sídla výroby piva. Objednává si tak „plzeň“, „krušovice“, „svijany“, „samsona“, „kozla“ apod. Nápis „Budweiser“ má průměrný spotřebitel asociován s pivem, které si objednává jako „budvar“. Není běžné, aby si spotřebitel v obchodě objednal pivo uvedením roku založení pivovaru, tj. např. jednu „tisícsedmsetdevadesátětku“.

S tímto konstatováním stěžovatel v kasační stížnosti do hloubky nepolemizuje, toliko je bez bližšího rozvedení bagatelizuje, když uvádí, že si lze představit, že pivo prodávané pod navrhovaným označením bude objednáváno číslicí, tj. slovy „jednou 1795“.

Zde je však nutno upozornit, že navrhované označení obsahuje zcela shodný a vizuálně výrazný textový prvek, jaký obsahují zapsané ochranné známky osoby zúčastněné na řízení, a to bez ohledu na to, že navrhované označení obsahuje také letopočet. Výraz „Budweiser Bier“ je v něm nejmarkantnějším textovým prvkem. Průměrný spotřebitel přitom zpravidla přikládá větší význam slovům, a to zejm. jejich počátečním částem, než částem následujícím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 8 As 41/2012 - 46, publ. pod č. 2859/2013 Sb. NSS, který uvedené závěry činí s ohledem na obsáhle shrnutou judikaturu unijních soudů, neboť ochrana práv plynoucích z průmyslového vlastnictví má výrazný unijní charakter).

Stěžejní námitkou kasační stížnosti v tomto ohledu je poukaz na to, že výraz „Budějovické pivo/Budweiser Bier“ je zapsán jako označení původu. Zde je třeba uvést, že stěžovatel zaměňuje výraz „označení původu“ a „zeměpisné označení“. Nejde o synonyma.

Označení původu je definováno v § 2 písm. a) zákona č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele. Jde o název oblasti, určitého místa nebo země používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní podmínky podle tohoto ustanovení.

Zeměpisné označení je definováno v § 2 písm. b) vposled citovaného zákona. Jedná se o název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území.

Rozdíl spočívá, jak je patrné z citovaných definic, v intenzitě vazby zboží na dané území. U označení původu je třeba, aby tato vazba byla velmi intenzivní: všechny fáze produkce musejí probíhat v předmětném území. U zeměpisného označení stačí, pokud probíhá v dotyčném území fáze jediná, tj. výroba, zpracování nebo příprava.

V příslušné databázi Úřadu průmyslového vlastnictví, jejíž výpis přiložil stěžovatel ke kasační stížnosti, je „Budějovické pivo“ zapsáno jako zeměpisné označení. Znění je uvedeno také ve třech jazykových mutacích: francouzské (Biere de Budweis), anglické (Budweis Beer) a německé (Budweiser Bier). Uživatelem je sdružení složené ze stěžovatele a osoby zúčastněné na řízení.

Zde je třeba mírně korigovat závěry městského soudu, který argumentoval prostřednictvím drobně odlišného zeměpisného označení, a sice „Českobudějovické pivo“. To je dle městského soudu zapsáno jenom v české jazykové verzi. Zdejší soud však nepovažuje problematiku jazykových mutací v projednávané věci za stěžejní. Ve výpisu z databáze, který předložil stěžovatel, je výslovně uvedeno, že užitím zeměpisného označení není dotčena žádná ochranná známka piva.

Pokud jde o souběh ochrany prostřednictvím ochranných známek a zeměpisných označení (či označení původu), je třeba poukázat na rozhodnutí Evropského soudního dvora (nyní Soudní dvůr EU) sp. zn. C-343/07 ve věci Bavaria NV a Bavaria Italia Srl v. Bayerischer Brauerbund eV. Soud dospěl k závěru, že ochranu prostřednictvím uvedených institutů nelze zaměňovat a že může existovat souběh obou ochran.

To ostatně plyne i z přímo aplikovatelných předpisů Evropské unie. Vztahy mezi ochrannými známkami, označeními původu a zeměpisnými označeními jsou na unijní úrovni v současnosti upraveny v čl. 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin. Platí, že je-li označení původu nebo zeměpisné označení zapsáno do rejstříku podle tohoto nařízení, zamítne se zápis ochranné známky, jejíž používání by bylo v rozporu s čl. 13 odst. 1 a která se týká produktu téhož typu, pokud byla žádost o zápis ochranné známky podána po dni, kdy byla žádost o zápis označení původu nebo zeměpisného označení do rejstříku podána Komisi. Aniž je dotčen čl. 6 odst. 4, ochranná známka, jejíž použití je v rozporu s čl. 13 odst. 1 a o jejíž zápis bylo požádáno, jež je zapsána nebo, umožňují-li to příslušné právní předpisy, zavedena používáním v dobré víře na území Unie přede dnem podání žádosti o ochranu označení původu nebo zeměpisného označení Komisi, může být pro daný produkt používána a obnovována i nadále bez ohledu na zápis označení původu nebo zeměpisného označení, pokud neexistují důvody k prohlášení ochranné známky za neplatnou nebo k jejímu zrušení podle nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (22) nebo podle směrnice 2008/95/ES. V takových případech je povoleno používání chráněného označení původu nebo chráněného zeměpisného označení i používání příslušných ochranných známek.

pokračování

Z uvedeného je patrné, že ochrana známkoprávní a ochrana prostřednictvím zeměpisného označení jsou dva různé instituty, které existují vedle sebe tehdy, existuje-li starší ochranná známka a novější označení původu.

Uvedené nařízení se sice stalo závazným aktem až v době, kdy již byla vydána rozhodnutí správních orgánů v dané věci, přesto jeho prostřednictvím lze ilustrovat vztah obou prostředků ochrany. Stejně principy přitom nutně musí platit i v rámci národního systému ochrany. Známkoprávní ochranu a ochranu prostřednictvím zeměpisného označení nelze zaměňovat. Obé má své funkce: zeměpisné označení ukazuje na oblast, z níž zboží pochází, zatímco ochranná známka plní funkci rozlišovací, ochrannou a propagační. Stěžovatel tak jistě smí užívat příslušné zeměpisné označení, ale není jeho právem jej registrovat jako ochrannou známku.

Není proto rozhodující, zda výraz „Budweiser Bier“ užitý v navrhovaném označení představuje identifikátor původu či výrobku. Rozhodující je, že je užit v rámci navrhované ochranné známky. Lze též souhlasit se žalovaným, že tvrzení, že stěžovatel nepoužívá zeměpisné označení k označení výrobku, je pojmově nesprávné. Zeměpisným označením dle § 2 písm. b) se totiž rozumí *název území používaný k označení zboží* pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území.

Na nyní projednávanou věc nedopadají ani závěry stěžovatelem namítaného rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 7. 1. 2004, sp. zn. C-100/02, ve věci KERRY SPRING, v němž soud uvedl, že v případech, kdy existuje pravděpodobnost záměny, z hlediska fonetického, mezi slovní ochrannou známkou zapsanou na území jednoho členského státu a v obchodě užívaným údajem o zeměpisném původu výrobku pocházejícím z jiného členského státu, může vlastník ochranné známky zakázat užívání údaje o zeměpisném původu pouze tehdy, pokud jeho užívání není v souladu s poctivými zvyklostmi v průmyslu nebo v obchodě. Zde je nutno uvést, že v nyní posuzované věci nešlo o zákaz používat údaj o zeměpisném původu, ale námitky osoby zúčastněné na řízení směřovaly proti tomu, aby si stěžovatel zapsal ochrannou známku.

Pokud jde o námitky týkající se § 7 odst. 1 písm. b) zákona o ochranných známkách, nesouhlasí kasační soud ani s kasační stížností, ani se závěry městského soudu a žalovaného. Z dikce tohoto ustanovení plyne, že dopadá na případy, kdy má být označení zapsáno pro výrobky nebo služby, které nejsou podobné těm, pro které je starší ochranná známka zapsána. V nastalém případě však šlo v obou případech o stejné výrobky, tj. piva. Ustanovení proto na danou věc nikterak nedopadá. Zdejší soud konstatuje, že tento jeho závěr není v rozporu se zásadou předvídatelnosti soudních rozhodnutí. Ačkoliv byl shrnutý závěr konstatován až v řízení o kasační stížnosti, soud dospěl k závěru, že § 7 odst. 1 písm. a) byl vyložen v souladu se zákonem, což je rozhodující z hlediska nosných důvodů rozhodnutí městského soudu. Obstojí-li důvody rozhodnutí v podstatné míře, není důvod toto rozhodnutí rušit (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, publ. pod č. 1865/2009 Sb. NSS).

S ohledem na skutečnosti výše uvedené tedy Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou; nezbylo mu proto, než za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. ji rozsudkem zamítnout.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Osobě zúčastněné na řízení nebyly uloženy žádné povinnosti, s nimiž by mohly být náklady řízení spojeny. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu